

Welkom in
Is het echt
zo?

Is het echt zo?

Klik op een van de knoppen om naar een thema te gaan.

Influencers en
betrouwbare
informatie

De taal van beelden

Deepfakes en
technologie

Feiten en meningen

Start met Is het echt zo?

Surf naar [Is het echt zo?](#)

Of scan de QR-code om de website
met mini-games te openen.

'Is het echt zo' is een initiatief van Mediawijs, Arteveldehogeschool en Ketnet i.k.v. het project NieuwsWijsNeuzen.

Meer info? www.mediawijs.be/nieuwswijsneuzen

Vier Thema's

Er zijn vier thema's:

1. Influencers en betrouwbare info
2. Taal van beelden
3. Deepfakes
4. Feiten en meningen

Elk thema begint met een video. Daarna kan je verder gaan met het klasdebat, enkele minigames en een doe-opdracht.

Hierbij zijn er telkens twee versies:

★★ 2e graad

★★★ 3e graad

Feiten en Meningen

Feiten en meningen

Debat

Wat denk jij?

Debat

- Bespreek klassikaal de stelling en stem!
- Vergeet niet:
  - Een mening is nooit fout!
  - Leerlingen mogen van mening veranderen.
- Kan ook als eindreflectie

Aan een feit kan je niet twijfelen.

Als iedereen zegt dat het waar is, dan is het waar.

Sommigen hebben meer gelijk dan anderen.

Debat

Wat denk jij?

Debat

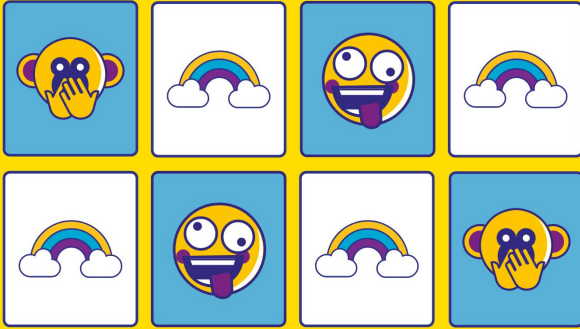
- Bespreek klassikaal de stelling en stem!
- Vergeet niet:
  - Een mening is nooit fout!
  - Leerlingen mogen van mening veranderen.
- Kan ook als eindreflectie

Iedereen mag zomaar alles zeggen.

Aan een feit kan je niet twijfelen.

In het nieuws moeten ze altijd meerdere kanten van een verhaal laten horen.

Memory

Wat hoort bij wat?

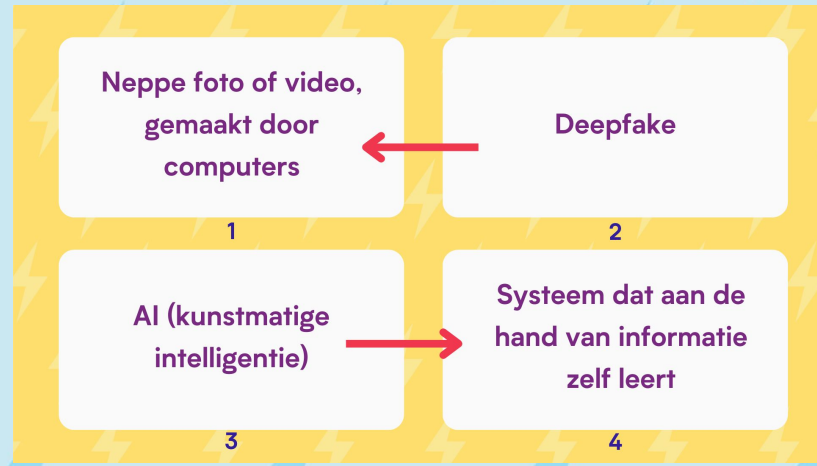

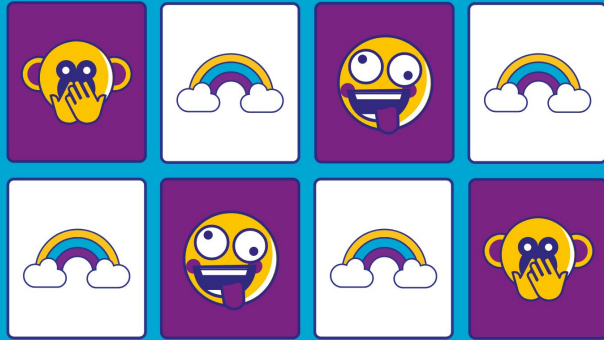
Memory: Wat hoort bij wat?

Welk woord hoort bij welke uitleg?

- Vul het juiste antwoord in. Geef het op deze manier in, bv: 1-2
- Je ziet meteen of je de juiste combinatie maakte
- Op het einde zie je een overzicht met wat uitleg

Memory

Wat hoort bij wat?

Memory: Wat hoort bij wat?

Welk woord hoort bij welke uitleg?

- Vul het juiste antwoord in. Geef het op deze manier in, bv: 1-2
- Je ziet meteen of je de juiste combinatie maakte
- Op het einde zie je een overzicht met wat uitleg

Belangrijk nieuws dat meteen wordt verteld

Breaking news

Storytelling

Manier waarop verhalen worden verteld

Neppe foto of video, gemaakt met computers, waarbij iemand iets zegt of doet wat die eigenlijk nooit heeft gezegd of gedaan.

1

Deepfake

2

AI (kunstmatige intelligentie)

3

Een computersysteem dat aan de hand van heel veel informatie zelf dingen leert, en zo kan denken en beslissingen kan nemen als een mens.

4

Team van journalisten dat nieuws maakt

Eindredactie

Redactie

Team van journalisten dat artikels nakijkt en bewerkt

Controleren of iets klopt

Factchecking

Leugens in de vorm van nieuws

Nepenieuws

Quiz
**Wat is het doel van
dit bericht?**

Quiz: Wat is het doel van dit bericht?

Nieuws heeft verschillende functies.

- Duid telkens aan wat de bedoeling is van het bericht.
- Je krijgt nadien meteen het juiste antwoord te zien.

illustratiebeeld © AFP

WEERBERICHT. Zachte maar deels natte novemberdag met krachtige wind, kwik klimt tot 16 graden

Vandaag trekt een actieve regenzone over ons land. In de loop van de namiddag wordt het droger vanaf de kust en verschijnen er opklaringen, de kans op buien is dan vrij beperkt. Zo meldt het KMI.

IB 13-11-23, 05:59 Laatste update: 13-11-23, 06:24 Bron: Belga

Informereren, iets uitleggen

Aanzetten tot actie

NIEUW ALBUM VOOR SAMSON & MARIE!

Op 10 november kan iedereen weer meezingen en dansen met Samson & Marie! Ze houden de Samson & Gert traditie van de genummerde albums in ere, en presenteren nu met trots 'Samson & Marie 3'! Hun derde album, boordevol nieuwe nummers én klassiekers. Je kan bovendien ook uitkijken naar de dvd van de allereerste Samson & Marie kerstshow, die samen met de cd wordt uitgebracht.

Overtuigen om iets te kopen

dewarmsteweek en ketnet.be · Originele audio · Volgen ...

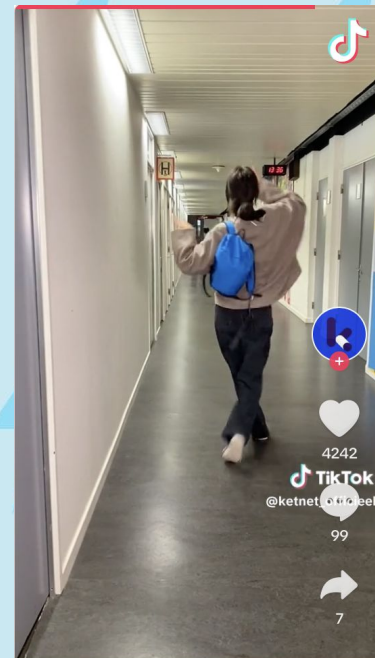
dewarmsteweek Bewerkt · 13 w.
Doe mee met De Warmste Koekenbak!
🔥 Steek samen met je klas, jeugdbeweging of gezin de handen uit de mouwen voor De Warmste Week! Verwarm die oven, kneed dat deeg en smelt die chocolade. Want cake, koekjes, taart of pannenkoeken: alles kan en mag! Registreer je koekenbak via dewarmsteweek.be. #DWW23

hildereunis 13 w.
1 vind-ik-leuk Reageren

alimburcuu 12 w.
@stephemaere

726 vind-ik-leuks
16 oktober 2023

Een opmerking toevoegen...

leer opwindende vi **Nu bekijken**

@ketnet_officieel ✓

Waarover ging jouw laatste spreekbeurt?
👉 #houdini #airfryer #Ketnet #viral

🎵 Airfryer - Roxy Dekker

Ontspannen

Quiz

Wat is het doel van
dit bericht?

Quiz: Wat is het doel van dit bericht?

Nieuws heeft verschillende functies.

- Duid telkens aan wat de bedoeling is van het bericht.
- Je krijgt nadien meteen het juiste antwoord te zien.

Daghoroscoop Weegschaal

vrijdag 22 december 2023

“

Vandaag komt er een geweldig leuke verrassing op jouw weg. Een verrassing uit een hoek waar je het nooit verwacht had en dat maakt de verrassing natuurlijk extra groot. Veel plezier!

Ontspannen

Verwissel tijdig je banden voor de verkeersveiligheid
Mason Jones op Unsplash

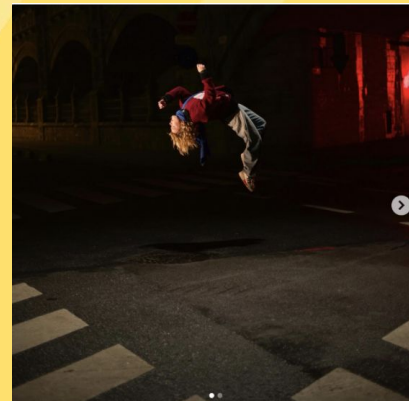
Rijd je nog met winterbanden? "Wissel ze voor je veiligheid best in voor zomer- of 4 seizoenbanden"

Wie nog rondrijdt met winterbanden, wisselt ze best voor zomer- of 4 seizoenbanden, adviseert mobiliteitsfederatie TRAXIO. "Het is niet verboden, maar je verbruikt meer. Bovendien kan het onveilig zijn, omdat je remafstand langer wordt en je wegligging minder goed is."

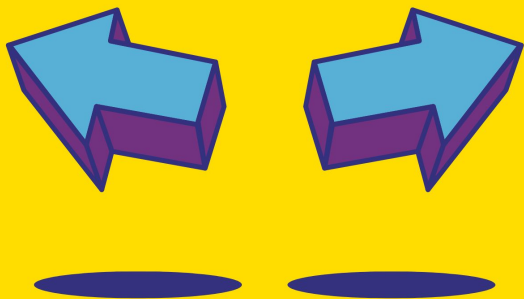
Informeren, en aanzetten tot actie

Overtuigen om iets te kopen

Aanzetten tot actie

Swiper
Feit of mening?

Swiper: Feit of mening?

Is het een feit of een mening?

- Duid voor elke uitspraak aan of het een feit is of een mening
- Je krijgt nadien meteen het juiste antwoord te zien, met wat uitleg

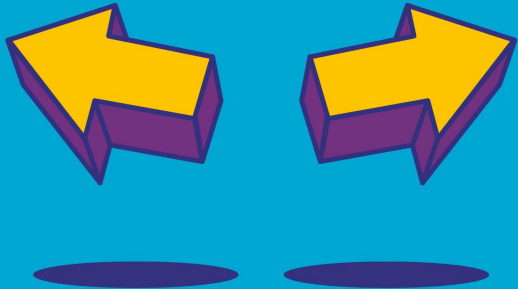
“TikTok is leuk.” Mening

“Nieuws is saai.” Mening

“Het is belangrijk om genoeg water te drinken.” Feit

Feit

Mening

Swiper
Feit of mening?

Swiper: Feit of mening?

Is het een feit of een mening?

- Duid voor elke uitspraak aan of het een feit is of een mening
- Je krijgt nadien meteen het juiste antwoord te zien, met wat uitleg

“Te lang naar een scherm kijken is slecht voor je ogen.”

Feit

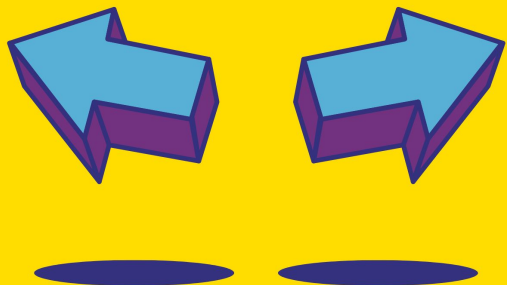
“Karrewiet maakt nieuws voor kinderen.” Feit

“Acid maakt grappige video’s.” Mening

Feit

Mening

Swiper Mythes

Swiper: Mythes

Kloppen de volgende weetjes?

- Ga online op zoek, door de belangrijkste woorden in te geven (bv. in Google) en kijk niet enkel naar het eerste resultaat!
- Duid het juiste antwoord aan
- Je krijgt nadien meteen het juiste antwoord te zien, met wat uitleg

Honden zweten enkel via hun tong. Fout

Stieren worden agressief van de kleur rood. Fout

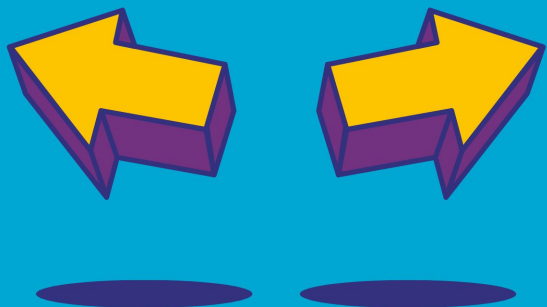
Je slikt jaarlijks 8 spinnen in terwijl je slaapt. Fout

Juist

Fout

Swiper Mythes

Swiper: Mythes

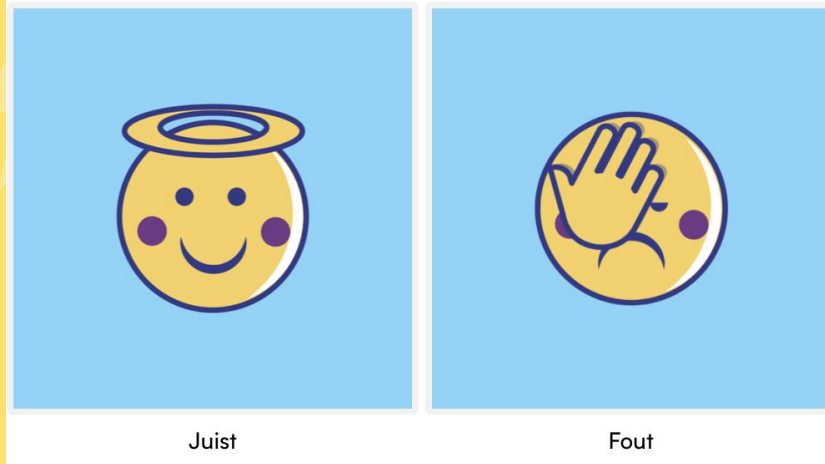
Kloppen de volgende weetjes?

- Ga online op zoek, door de belangrijkste woorden in te geven (bv. in Google) en kijk niet enkel naar het eerste resultaat!
- Duid het juiste antwoord aan
- Je krijgt nadien meteen het juiste antwoord te zien, met wat uitleg

Je kan de Chinese muur zien vanuit de ruimte. **Fout**

Een goudvis heeft een geheugen van 3 seconden. **Fout**

Van wortelen eten kan je beter zien. **Fout**

Quiz

Hoe wordt nieuws gemaakt?

Quiz: Hoe wordt nieuws gemaakt?

Hoe maken journalisten het nieuws?

- Zet in juiste volgorde. Doe dit door op de pijltjes te klikken.
- Je krijgt op het einde de juiste antwoorden te zien.

Hoe komt nieuws tot bij ons?

1. Journalist zoekt nieuws
2. Journalist verzamelt informatie en checkt die
3. Journalist maakt het nieuwsitem
4. Journalist verspreidt het nieuwsitem

Stel dat je een artikel gaat schrijven. Hoe doe je dit?

Je begint met de belangrijkste informatie en eindigt met de minst belangrijke

Wat is het belangrijkste nieuws? Van meest naar minst belangrijk:

1. Een wereldwijd virus is uitgebroken
2. Een overstroming in Brussel
3. Een brand in mijn dorp

Quiz

Hoe wordt nieuws gemaakt?

Quiz: Hoe wordt nieuws gemaakt?

Hoe maken journalisten het nieuws?

- Zet in juiste volgorde. Doe dit door op de pijltjes te klikken.
- Je krijgt op het einde de juiste antwoorden te zien.

Hoe komt nieuws tot bij ons?

1. Journalist zoekt nieuws
2. Journalist verzamelt informatie en checkt die
3. Journalist maakt het nieuwsitem
4. Journalist verspreidt het nieuwsitem

Stel het nieuwsbericht samen, begin met de titel.

1. Pommelen Thijs scoort 9 nominaties voor de MIA's
2. Op 24 januari is het weer tijd voor de Music Industry Awards (MIA's)
3. Dat zijn de Vlaamse muziekprijzen die elk jaar worden uitgereikt aan Belgische artiesten
4. Pommelen Thijs is dé grote favoriet met maar liefst 9 nominaties

Wat is het belangrijkste nieuws? Van meest naar minst belangrijk:

1. Een wereldwijd virus is uitgebroken
2. Onze koning is gestorven
3. Een overstroming in Brussel
4. Een brand in mijn dorp

Doe-opdracht

Maak zelf een reportage!

Doe-opdracht: Maak zelf een reportage!

Wees voor even een nieuwsmaker en maak zelf een reportage!

1. Ga in groepjes aan de slag
2. Kies een onderwerp, zoals een uitstap met de klas of een speciale gebeurtenis
3. Spreek af wie wat doet: wie gaat filmen, wie gaat interviewen,...?
4. Laat zeker twee getuigen aan het woord!
5. Toon je reportage aan de klas

Vragen?

info@mediawijs.be

DE SCHAAAL
— VAN —

